

Nieuwsbrief

Verschijnt driemaandelijks | september 2026

1. Kort
2. Vlabel en de waardering van onroerend goed in een aangifte nalatenschap
3. Overname aandelen onroerend goed vennootschap/gesimuleerde verkoop onroerend goed
4. Exithheffing en de gevolgen ervan

5. Justitie zet verder in op de digitalisering van het vennootschapsrecht
6. Éénpersoonsvennootschap/uitbreng onroerend goed tegen algemeen vast recht/geen wachtregeling

Rechtspraak en Rulings

1. Holdingvennootschappen onder vuur/ substantie wordt de norm
2. In Nederland vrijgesteld inkomen toch belast in België
3. Boekjaar verkorten voor de aanleg van een liquidatiereserve vlak voor vereffening / fiscaal misbruik

1

Kort

In vervanging van een salariswagen kan een werkgever beslissen om de beroepsmatige kilometers die u maakt met uw privé auto terug te betalen. Dat kan op basis van de **werkelijke kilometerkostprijs** van uw auto, en dat moet ook bij meer dan 24.000 km op jaarbasis, maar dat kan ook op basis van een **forfaitair bedrag**.

Een forfaitaire vergoeding kan een werkgever zelf in elkaar knutselen of hij of zij kan beroep doen op de vergoedingen die de federale overheid zelf hanteert voor haar ambtenaren.

En dan is er de keuze tussen twee tarieven;

- een tarief dat op kwartaalbasis wordt aangepast;
- of een jaartarief.

Eens de keuze gemaakt, moet een werkgever consequent zijn en kan er niet tussentijds worden gewijzigd van regime. Het kwartaaltarief tot 30 september van dit jaar bedraagt 0,444 EUR per kilometer. Voor het jaartarief t.e.m. 30 juni 2027 is dat 0,4761 EUR. Gelet op de recente schommelingen in de brandstofprijzen en de impact daarvan op de kost van zakelijke verplaatsingen, voorziet een recent Koninklijk Besluit in een tijdelijke maatregel.

Het bedrag van de kilometervergoeding wordt "maandelijks" vastgelegd en bedraagt zo;

- voor de maand april van dit jaar 0,4571;
- voor mei 0,4841;
- voor juni is dat 0,5055.

Het is de keuze van de werkgever om al dan niet gebruik te maken van een maandelijkse vergoeding.

De terugbetaling blijft onbelast voor de ontvanger als "een kost eigen aan de werkgever". Er is ook geen sociale premieheffing over verschuldigd.

Voor de werkgever is de aftrek van de terugbetaling afhankelijk van het type auto. 30% van de terugbetaling wordt sowieso geacht te zien op brandstof en is niet aftrekbaar. Voor de aftrek van de overige 70% moet gekeken worden naar het fiscaal regime van toepassing op de auto (brandstofcoëfficiënt, CO₂-uitstoot). Daar moet dan een volledige administratie voor worden opgezet.

1

Alternatief voor een werkgever is om de volledige terugbetaling te behandelen als een verworpen uitgave, niet fiscaal aftrekbaar dus.

Wat ook forfaitair door een werkgever kan worden vergoed, zijn **de kosten die u maakt tijdens zakelijke verplaatsingen buiten België**.

Bepikt een werkgever zich daar tot de vergoedingen die Buitenlandse Zaken vergoedt aan haar medewerkers, blijven die eveneens onbelast als een terugbetaling van kosten eigen aan de werkgever.

De werkgever heeft een volledige fiscale aftrek. Dat gaat best over forse bedragen, opgenomen in landenlijsten (<https://bnr.be/nuttige-tarieven-percentages/kosten-eigen-aan-de-werkgever/>) die geregeld worden aangepast.

Ook hier twee categorieën van bedragen;

- categorie 1 ziet op korte dienstreizen van maximaal 30 dagen;
- een categorie 2 voor lange dienstreizen met een maximum van 24 maanden.

De belastingdienst heeft recent nog 2 aanpassingen doorgevoerd;

- de voorwaarde dat een buitenlandse dienstreis minimaal 10 uur moet bedragen werd geschrapt;
- ook de beperking tot een halve dagvergoeding voor de dagen van vertrek en aankomst zijn geschrapt. Voortaan kan ook daar een volledige dagvergoeding voor worden betaald.

Een aantal voorbeelden

Landen	Bedragen categorie 1	Bedragen categorie 2
Nederland	103	62
Duitsland	92	55
Luxemburg	107	64
Frankrijk	95	57
Groot-Brittannië	110	66
Verenigde Staten	110	66

Bent u actief als werknemer of zelfstandige en gaat u met pensioen, **kan u onbeperkt bijverdienen met volledig behoud van uw pensioenuitkering**.

Dat kan vanaf 1 januari van het jaar waarin u de wettelijke pensioenleeftijd bereikt en/of na een loopbaan van 45 jaar. Nadeel, op de vruchten van uw voortgezette activiteit betaalt u het volle tarief in de personenbelasting, net zoals van toepassing op uw pensioeninkomen. Dat is al vlug 40% vanaf 16.720 EUR.

Om dat bijverdienen aantrekkelijker te maken, zal het inkomen uit die activiteit vanaf 1 januari 2027 worden belast aan een vlak tarief van 33%, een maatregel die de federale regering zonet heeft voorzien in haar zomerakkoord.

Belangrijk, dit is enkel van toepassing voor personen met een werknemersstatuut, niet gegund aan zelfstandigen dus. Reden, zij kunnen een beroep doen op een nieuwe **ondernemersaftrek**, een zeer magere incentive overigens van maximaal 311 EUR (te indexeren) op jaarbasis.

Een **wetsontwerp tot hervorming van de personenbelasting** is in eerste lezing goedgekeurd door de Kamercommissie Financiën.

Naast de invoering van die ondernemersaftrek is het belangrijkste de verhoging van de belastingvrije som waarop elke belastingplichtige recht heeft. Zeg maar, de eerste schijf van uw belastbaar inkomen waarover geen inkomstenbelasting is verschuldigd.

Voor het aanslagjaar 2026 bedraagt die 11.180 EUR (nog te verhogen voor kinderen ten laste). Dat wordt geleidelijk opgetrokken over de volgende 5 aanslagjaren om te eindigen in het inkomstenjaar 2029 op 14.450 EUR en in 2030 op 15.600 EUR.

De derde vervaldatum voor **vrijwillige vooruitbetaling op de inkomstenbelasting 2026** staat op 10 oktober e.k. Elk bedrag dat de vennootschap of een zelfstandig natuurlijk persoon vóór die datum betaalt aan de belastingdienst levert een vermindering van vermeerdering op. Voor vennootschappen bedraagt het voordeel gekoppeld aan deze derde vervaldatum 6,00%. In de personenbelasting gaat het over 4,00%. Voorafbetalen doet u op het rekeningnummer BE61 6792 0022 9117 van het Inningscentrum Dienst Voorafbetalingen met de juiste gestructureerde mededeling (eenvoudig terug te vinden op MyMinfin).

Op eerste verzoek bekijken we graag voor u of een voorafbetaling in oktober nuttig is en zo ja, voor welk bedrag.

2

Vlabel en de waardering van onroerend goed in een aangifte nalatenschap

In een aangifte nalatenschap moeten geërfde goederen worden aangegeven voor verkoopwaarde. Vooral voor onroerend goed is het van belang hoe lang uw waardering vatbaar is voor een toetsing door de Vlaamse Belastingdienst

(Vlabel). Kan de belastingdienst na 3 of 5 jaar nog vaststellen dat een pand in uw aangifte te laag werd ingeschat en op het verschil aanvullende erfbelasting heffen?

Het antwoord is genuanceerd en gunstiger dan men vaak denkt.

Algemene aanslagtermijn / 5 jaar

De Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF) biedt Vlabel een gewone termijn van 5 jaar om een aanslag in de erfbelasting te vestigen. Die termijn start de dag waarop de aangiftetermijn zelf start, in regel dus de dag van het overlijden en niet vanaf de indiening van de aangifte. Ook aanslagen wegens een tekortschatting, waarbij de belastingdienst oordeelt dat een aangegeven waarde te laag is, moeten binnen die termijn worden gevestigd.

Een kortere kennisgevingstermijn van 2 jaar bij tekortschatting

Vlabel heeft in het verleden aangekondigd dat zij bij tekortschatting een belastingplichtige binnen de 2 jaar na indiening van een aangifte in kennis zal stellen van haar intentie om een aanvullende aanslag (en belastingverhoging) te vestigen. Die werkwijze is inmiddels wettelijk verankerd. De VCF schrijft uitdrukkelijk voor dat de kennisgeving van de intentie tot bijheffing ingevolge een tekortschatting binnen de 2 jaar na het indienen van een aangifte moet gebeuren. Die kennisgeving moet uitdrukkelijk gemotiveerd zijn. Belangrijk, enkel de kennisgeving moet binnen de 2 jaar verstuurd worden. Na de kennisgeving kan nog correspondentie volgen en ook de eigenlijke vestiging van de aanslag kan later volgen, zolang de gewone aanslagtermijn van 5 jaar maar wordt gerespecteerd.

Een voorbeeld

Stel, een erflater overlijdt op 15 januari 2026 en de erfgenamen hebben op 15 april daaropvolgend een aangifte ingediend met de opname van een pand voor een waarde van 500.000 EUR^(*).

Vlabel stelt zich op het gemotiveerd standpunt dat het pand een waarde heeft van 600.000 EUR. De belastingdienst heeft dan de tijd tot 15 januari 2031 (5 jaar vanaf de start van de aangiftetermijn) om een aanvullende aanslag te vestigen. De kennisgeving van de voorgenomen bijheffing ingevolge tekortschatting moet echter uiterlijk op 15 april 2028 verzonden zijn, 2 jaar na indiening van de aangifte dus. Ontvangen de erfgenamen tegen die tijd geen bericht, hoeven zij zich op dat punt dus geen zorgen te maken over de gehanteerde waardering.

Tekortschatting is geen verzuim

De korte termijn van 2 jaar geldt uitsluitend voor een tekortschatting, iets helemaal anders is verzuim. Dat is de situatie waarin een goed eenvoudig niet wordt aangegeven. Hier geldt de volledige aanslagtermijn van 5 jaar en bij fraude - lees bedrieglijk opzet of het oogmerk om te schaden - wordt die termijn verlengd tot 9 jaar.

Bevat een dossier zowel een tekortschatting als verzuim, gelden beide termijnen elk afzonderlijk.

Beperkingen van de regeling

De regeling is enkel van toepassing voor in België gelegen onroerende goederen en roerende goederen die voor verkoopwaarde moeten worden aangegeven. Voor buitenlands onroerend goed geldt de korte kennisgevingstermijn niet.

Voorafgaande schatting

Belangrijk, wilt u elke discussie over een waardering hoe dan ook vermijden, kan u een beroep doen op de procedure van bindende schatting. Zowel de kosteloze voorafgaande schatting door Vlabel zelf als een schatting door een door Vlabel erkende schatter-expert, is bindend voor de belastingdienst.

Een geldige schatting sluit een latere herschatting en bijheffing wegens tekortschatting volledig uit.

^(*) de aangiftetermijnen voor een aangifte nalatenschap gaan als volgt;

- 4 maanden bij een overlijden in België;
- 5 maanden bij een overlijden binnen de EER;
- 6 maanden bij een overlijden buiten de EER.

3

Overname aandelen onroerend goed vennootschap/gesimuleerde verkoop onroerend goed

Verwerft u een onroerend goed (OG) in het Vlaamse Gewest, kost u dat meestal het gewone verkooprecht van 12% (in Brussel en Wallonië is dat 12,5%).

Wat als datzelfde OG wordt aangehouden in een vennootschap en de aandelen van die vennootschap te koop worden aangeboden.

Fiscaal best aantrekkelijk (op eerste zicht), u verwerft immers geen OG maar de aandelen van een vennootschap en daarop is het verkooprecht niet van toepassing. Een onmiddellijke besparing dus van 12%.

Uitgezonderd indien de belastingdienst mocht vaststellen dat het gaat om een gesimuleerde verkoop van onroerend goed. Dat kan aan de orde zijn, indien de belastingdienst aantoonde dat het niet de bedoeling is van partijen om de aandelen van een vennootschap over te dragen, maar wel rechtevree het OG. Sanctie in dat geval is naheffing van het verkooprecht (maal twee) vermeerderd met een forse boete.

Een nadeel voor de koper, hij of zij kan op de koopprijs van de aandelen geen afschrijvingen boeken, is dus een netto te financieren bedrag. Verder zal het OG vaak niet als borg kunnen worden verstrekt voor een financiering. Een vennootschap kan niet eenvoudig middelen ter beschikking stellen voor de verwerving van haar eigen aandelen. Dan is er

sprake van financiële bijstand waaraan het Vennootschapsrecht strikte voorwaarden stelt.

Komt in de praktijk niet vaak voor, maar toch opgelet.

Voor de verkoper (natuurlijk persoon) van de aandelen biedt een aandelentransactie het voordeel;

- dat het OG niet rechtstreeks uit de vennootschap wordt verkocht en er dus ook niet onmiddellijk vennootschapsbelasting is verschuldigd over een eventuele meerwaarde (al zal die meerwaardeclaim uiteraard wel (deels) worden verrekend in de koopprijs);
- er ook geen liquidatiebelasting is verschuldigd bij vereffening van de vennootschap.

In privé is er door de verkoper geen meerwaardebelasting verschuldigd voor deelnemingen van 20% en meer tot 1 mio EUR.

Kan een dergelijke aandelentransactie fiscaal misbruik uitmaken

Het is van belang om over voldoende niet fiscale-motieven te beschikken.

Veronderstel dat er vóór de aandelentransactie bepaalde actiefbestanddelen uit de vennootschap worden geëlimineerd om enkel dat ene, voor u interessante, OG over te houden, is dat een argument om misbruik vast te stellen.

Niet-fiscale motieven kunnen verder zijn, de vergunningen waarover een vennootschap beschikt, huurders die een verkooprecht kunnen uitoefenen bij een rechtstreekse verkoop van het OG...

U koopt geen onroerend goed maar aandelen van een rechtspersoon met haar historiek, al haar rechten en verplichtingen, financieringen enz.

Een voorafgaand grondig boekenonderzoek is een must, zeer zeker ook wat het OG betreft. De eigenaar van het OG wijzigt niet, daardoor zijn de gebruikelijke attestverplichtingen niet noodzakelijk van toepassing.

Denk aan het EPC, asbest- en bodemattest en sommige keuringsverslagen. Het is goed om die op te vragen. Ook een onderzoek naar de hypothecaire toestand, een taak normaliter toevertrouwd aan de notaris die in deze verrichting evenwel niet tussenkomt. Verder, van wie zijn de aandelen, zijn die volledig volstort, welke rechten zijn eraan verbonden, zijn er aandeelhoudersovereenkomsten of overdrachtsbeperkingen.

Werden jaarrekeningen tijdig goedgekeurd en neergelegd, zijn statuten nog actueel, zijn belangrijke vennootschapsbeslissingen correct genomen. Sommige overeenkomsten kunnen een "change of control" clause bevatten, wat de toestemming van een financiële instelling of andere contractpartij vereist bij wijziging van het aandeelhouderschap of bestuur van de vennootschap...

Het grondig onderzoek moet leiden tot een goede overnameovereenkomst met gebruikelijke balansgaranties.

4

Exitheffing en de gevolgen ervan

Overweegt u als natuurlijk persoon fiscaal te emigreren buiten België of de zetel van uw vennootschap naar het buitenland te verplaatsen, moet u rekening houden met een exit taks. Het fiscale landschap in België is bijzonder complex, dit maakt het niet eenvoudiger voor natuurlijke personen, natuurlijke personen aandeelhouder van een vennootschap en rechtspersonen. We zetten de belangrijkste punten op een rij;

De exit taks van de meerwaardebelasting

Inmiddels bent u bekend met de principes van de meerwaardebelasting op financiële activa die op 1 januari van dit jaar van kracht is geworden. We verwijzen daarvoor graag uitvoerig naar de bijdrage in onze nieuwsbrief nr.144, die u ook op onze site kan terugvinden.

Samengevat, realiseert u in een belastbaar tijdperk voor meer dan 10.000 EUR aan meerwaarden op financiële activa, bent u daarover een heffing verschuldigd van 10%. Voor aanmerkelijk belang deelnemingen (minstens 20%) gelden andere bedragen en percentages.

Welnu, als u als natuurlijk persoon België metterwoon verlaat, moet u een aangifte indienen waarin u de waarde van uw financiële activa aantoont op het ogenblik van emigratie. De exit taks wordt vervolgens berekend op eenzelfde wijze als de meerwaardebelasting.

Belangrijke nuance, u kan om een uitstel van betaling verzoeken, indien u emigreert naar een land binnen de EU/ EER of een land waarmee België een verdrag tot vermindering van dubbele uitstel belasting heeft gesloten dat in wederzijdse uitwisseling van informatie, bijstand en invordering voorziet. In dat geval wordt dat uitstel automatisch toegekend.

De belasting is niet verschuldigd en de claim vervalt, indien u binnen de twee jaar na vertrek uw activa niet verkoopt.

Exitheffing bij internationale zetelverplaatsing van een onderneming

Een wet van vorig jaar voorziet reeds in een – niet onomstreden – fictiebepaling. Grensoverschrijdende zetelverplaatsingen of bepaalde herstructureringen zoals fusies en splitsingen, worden fictief gelijkgesteld met liquidatie. Op het niveau van de vennootschap betekent dat er vennootschapsbelasting is verschuldigd over de werkelijke waarde van de activa verminderd met de (geherwaardeerde) waarde van het gestort kapitaal. Deze fictie wordt doorgetrokken tot op het niveau van de aandeelhouder(s). Op het ogenblik van zetelverplaatsing worden zij geacht een liquidatiedividend te ontvangen, zelfs wanneer dat in de praktijk helemaal niet aan de orde is.

Het fictief en belastbaar liquidatiedividend is gelijk aan de meerwaarde op de activa die de emigrerende vennootschap naar het buitenland overbrengt na vennootschapsbelasting (en uiteraard in verhouding tot het aandeel van de aandeelhouder in de emigrerende vennootschap).

Aangezien er in realiteit niets wordt uitgekeerd, kan er ook geen bronheffing (roerende voorheffing) worden ingehouden. Als aandeelhouder bent u dan verplicht om dat fictief dividend aan te geven in uw aangifte inkomstenbelasting. Om dat correct te administreren moet de emigrerende vennootschap een "fiscale fiche" opstellen voor elke aandeelhouder. Doet de vennootschap dat niet, loopt zij het risico op een **aanslag geheime commissielonen**, die kan oplopen tot maar liefst 100% van het niet aangegeven bedrag (excl. administratieve boete).

Die aanslag is bovendien niet aftrekbaar voor de vennootschapsbelasting. De fiscale fiche is een jaarlijkse informatie-fiche waarmee een vennootschap aan de belastingdienst meedeelt wie een vergoeding (of voordeel) heeft ontvangen en hoeveel dat bedraagt. U kan dat het best vergelijken met een afzonderlijke rapportering door de betaler van een vergoeding aan de belastingdienst, net zoals die ficheverplichting bestaat voor betaalde salarissen aan werknemers, bestuurdersvergoedingen, voordelen alle aard, commissies, erelonen enz.

De aanslag geheime commissielonen is bedoeld als compensatie voor de inkomstenbelasting die de belastingdienst misloopt als een toegekende vergoeding haar niet bekend is, en zij dus geen belasting kan innen bij de genietster.

5

Justitie zet verder in op de digitalisering van het vennootschapsrecht

Met JustAct, een toepassing binnen het digitale overheidsportaal Just-on-web kunnen steeds meer formaliteiten van ondernemingen volledig online worden afgehandeld.

Aanvankelijk was het systeem vooral gericht op de online oprichting van vennootschappen en verenigingen die zonder notariële tussenkomst kunnen worden opgericht, zoals een VOF, commanditaire vennootschap of VZW. Recent, meer bepaald sinds juni van dit jaar, werd JustAct echter aanzienlijk uitgebreid en kunnen nu ook heel wat wijzigingen binnen bestaande vennootschappen digitaal worden verwerkt.

Concreet kunnen via JustAct voor de meeste vennootschapsvormen voortaan niet-statutaire wijzigingen online worden ingediend. Denk aan de benoeming of het ontslag van een bestuurder, een wijziging van de contactgegevens of een verplaatsing van de zetel. Via JustAct kan het dossier digitaal worden voorbereid, elektronisch ingediend en verder worden verwerkt richting het Belgisch Staatsblad en de Kruispuntbank van Ondernemingen. Dit moet publicatieformaliteiten versnellen. Als accountant kunnen wij met volmacht toegang krijgen tot dit platform.

Dit betekent niet dat voortaan elke vennootschapsrechtelijke verrichting zonder notariële tussenkomst kan gebeuren. Voor een BV, NV of CV blijft voor een meerderheid van de verrichtingen een notariële tussenkomst vereist.

Voor rechtsvormen die met een onderhandse akte kunnen werken, zoals de VOF en de CommV, gaat JustAct nog verder; daar kunnen statutaire wijzigingen en ontbindingen volledig digitaal worden afgewerkt. De overheid plant nog verdere uitbreidingen onder meer voor complexere verrichtingen zoals fusies, splitsingen en omzettingen.

Neem contact met onze collega's van formaliteiten, indien u verdere vragen heeft over publicatieformaliteiten of verplichtingen verbonden aan wijzigingen van uw vennootschap of vereniging.

6

Eénpersoonsvennootschap/uitbreng onroerend goed tegen algemeen vast recht / geen wachtregeling

Op de verkrijging van een onroerend goed in het Vlaams Gewest is het verkooprecht van toepassing. Het gewone tarief bedraagt 12%.

Daar zijn uitzonderingen op zoals;

- de verkrijging door een aandeelhouder van een onroerend goed dat hij of zij zelf in een vennootschap heeft ingebracht. De uitbreng van dat onroerend goed uit de vennootschap aan die specifieke aandeelhouder kan dan tegen het algemeen vast recht van (slechts) 50 EUR;
- hetzelfde is van toepassing voor de verkrijging door een aandeelhouder van een onroerend goed dat de vennootschap in het verleden heeft verkregen met betaling van verkooprecht, op een moment dat de verkrijgende aandeelhouder reeds deel uitmaakte van de vennootschap. Ook dat kan tegen het algemeen vast recht van 50 EUR.

Deze twee uitzonderingen zijn fiscaal gekend als de regeling voor historische vennoten.

- dan is er nog de verkrijging door alle aandeelhouders samen van een onroerend goed ingevolge een vereffening (geheel of gedeeltelijk) van een vennootschap. Hier ook algemeen vast recht van 50 EUR.

Het is slechts bij een latere toebedeling van het onroerend goed aan één of meerdere aandeelhouders dat het verkooprecht verschuldigd wordt.

De periode daartussen noemt men de wachtregeling.

Belangrijk, de wachtregeling is niet van toepassing - en het verkooprecht is dus onmiddellijk verschuldigd - bij de uitbreng van een onroerend uit een éénpersoonsvennootschap.

De identiteit van finale verkrijger van het onroerend goed is dan immers onmiddellijk gekend.

UIT DE RECHTSPRAAK EN RULINGPRAKTIJK

1

Holdingvennootschappen onder vuur/substantie wordt de norm

Een holdingvennootschap blijft een aantrekkelijk instrument voor risicospreiding, overnames, successieplanning en de organisatie van familiaal vermogen. De fiscale voordelen zijn niet gering; dividenden van dochtervennootschappen kunnen in beginsel belastingvrij naar de holding opstroom, meerwaarden op aandelenparticipaties blijven onbelast en de aandelen van de holding zelf kunnen (onder voorwaarden) worden geschonken aan 0%.

Die voordelen zijn evenwel geen verworven recht. De belastingdienst kijkt steeds kritischer naar holdings met te weinig economische activiteit en vooral de zogenaamde passieve holdings staan onder verhoogde aandacht. Dat resulteerde eerder in richtinggevende Europese rechtspraak (de zogenaamde Danish cases) en inmiddels ook in een reeks Belgische uitspraken. Een recent arrest van het Hof van Beroep te Bergen bevestigt opnieuw hoe streng rechtspraak is geworden.

Wettelijk kader

Dividenden die een vennootschap ontvangt, zijn in principe vrijgesteld op grond van de zogenaamde DBI-aftrek (definitief belaste inkomsten). Daartoe moet de vennootschap die de dividenden ontvangt een deelneming aanhouden van minstens 10% in de uitgevende (dochter)vennootschap of met een aanschafwaarde van minstens 2,5 mio EUR en dat voor minstens één jaar in volle eigendom (behoudens specifieke uitzonderingen). Het dividend is dan evenmin onderworpen aan roerende voorheffing. Bij een latere verkoop van de aandelen blijft een eventuele meerwaarde vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

De fiscale wet bevat een specifieke antimisbruikbepaling. DBI-aftrek kan worden geweigerd wanneer de dividenduitkering verbonden is met een rechtshandeling of een geheel van rechtshandelingen waarvan de Administratie aantoonde dat die "kunstmatig" zijn opgezet om de DBI-aftrek te genieten. Een analoge bepaling bestaat voor de vrijstelling van roerende voorheffing op uitgekeerd dividend. Het is precies die antimisbruikbepaling die de belastingdienst inzet om specifieke holdingstructuren te bestrijden.

Het arrest van het hof van beroep

De zaak betreft een holdingstructuur die eind 2016 werd opgezet binnen een familiale groep. Een natuurlijk persoon richt een holding op via een inbreng van aandelen van een reeds bestaande familiale holding die op haar beurt een deelneming houdt in een operationele vennootschap. Kort daarna koopt de nieuwe holding de resterende aandelen van de bestaande holding over van andere familieleden. De koopprijs wordt schuldig gebleven. Vervolgens keert de operationele vennootschap dividenden uit die via de bestaande holding opstroom naar de nieuwe holding, dit daags na aankoop van de aandelen. De dividenden blijven onbelast middels de DBI-aftrek en zijn evenmin onderworpen aan roerende voorheffing. Met het ontvangen dividend wordt vervolgens de koopprijs van de aandelen afgelost.

De Administratie weigert DBI-aftrek, omdat het volgens haar om een "kunstmatige constructie" gaat met als doel het belastingvrij ontvangen van dividenden. De discussie belandt uiteindelijk bij het Hof van Beroep.

Het Hof herinnert aan de principes; opdat de antimisbruikbepaling van toepassing kan zijn, moet de belastingdienst zowel een subjectief element (de intentie om DBI-aftrek te genieten) als een objectief element (het kunstmatig karakter van de verrichting) aantonen.

Beide elementen acht het Hof in deze casus bewezen. Het primaire doel van de constructie bestaat volgens het Hof in het belastingvrij ontvangen van dividend waarmee de aankoop van de aandelen kan worden gefinancierd. De oprichting van de nieuwe holding is niet ingegeven door commerciële redenen die de economische realiteit weerspiegelen.

Het Hof steunt daarvoor;

- op het zeer korte tijdsverloop tussen de opeenvolgende handelingen;
- op het feit dat de holding gedurende meerdere jaren een passieve holding blijft zonder effectieve economische activiteit;

- en op de vaststelling dat de structuur toelaat de aankoop van de aandelen volledig belastingvrij te financieren (DBI-aftrek voor de holding en een belastingvrije meerwaarde voor de verkopende natuurlijke personen).

De zakelijke redenen die de belastingplichtige aanvoert – het ontvlechten van aandeelhouderschap wegens familiale discussies en successieplanning – overtuigen het Hof niet. De oprichting van de holding heeft geen enkele economische logica temeer omdat er reeds een holdingstructuur bestaat. DBI-aftrek wordt bijgevolg terecht geweigerd. Het gevolg is een pijnlijke economische dubbele belasting, de reeds belaste winst bij de dochter wordt nogmaals belast bij de holding.

Geen alleenstaand geval

Dit arrest past in een bredere tendens van taxaties gericht tegen holdings. Zo bevestigde de rechtbank van eerste aanleg te Brugge vorig jaar een aanslag in de roerende voorheffing, omdat dividend werd uitgekeerd aan een passieve holding. (Een vonnis waartegen inmiddels hoger beroep zou zijn aangetekend). Het Hof van Beroep te Gent weigerde de vrijstelling voor een dividend van een Belgische dochter aan een Luxemburgse moeder wegens onvoldoende substantie en activiteit in Luxemburg. De rechtbank van Leuven verwierp de vrijstelling voor een Belgische vennootschap die dividend ontving van een dochter gevestigd in het Verenigd Koninkrijk.

De feiten in het Bergense arrest zijn uiteraard zeer specifiek en de snelle opeenvolging van de aandelen aankoop en het opstroom van het dividend is duidelijk in het nadeel van de belastingplichtige. Maar het Hof hecht ook veel belang aan het passieve karakter van de holding die overigens slechts een actievrije rol opnam nadat de fiscale controle was gestart. Zoals parlementaire voorbereidingen benadrukken, moet de constructie een economische realiteit weerspiegelen. De holding moet een logica hebben die ook buiten de fiscale context steek houdt en gedragen wordt door zakelijke motieven.

Belgisch-Nederlandse structuren/extra waakzaamheid geboden

Heel wat ondernemers die zowel in België als in Nederland zakelijk actief zijn, werken met een holdingstructuur; een Belgische holding boven een Nederlandse werkvennootschap of omgekeerd. Lange tijd gold dat als een fiscaal efficiënte opzet, recente ontwikkelingen maken dit een stuk minder vanzelfsprekend, zeker wanneer de holding enkel dient als vehikel om grensoverschrijdende dividendstromen te optimaliseren.

Ook aan Nederlandse zijde zijn de belastingdienst en de rechtspraak strenger geworden. De Hoge Raad (vergelijk Hof van Cassatie) heeft bevestigd dat de Nederlandse belastingdienst de inhoudingsvrijstelling voor de dividendbelasting mag weigeren, wanneer er sprake is van misbruik of kunstmatige structuur. Concreet betekent dit dat dividenden van een Nederlandse vennootschap aan een Belgische holding alsnog aan Nederlandse dividendbelasting onderworpen kunnen worden, waar de Belgische belastingdienst tevens de vrijstelling op het ontvangen dividend kan verwerpen.

Geen reden tot paniek

Er kunnen tal van legitieme redenen bestaan om een holding op te richten, maar de belastingdienst aarzelt niet om vrijstellingen te weigeren, indien de structuur kunstmatig is en onvoldoende economische logica heeft. Een passieve rol van de holding of het bestaan van een reeds aanwezige holdingstructuur vormen daarbij een risico. Een structuur die enkele jaren geleden perfect verdedigbaar was, kan vandaag fiscaal kwetsbaar zijn. Belastingplichtigen doen er goed aan hun bestaande groepsstructuren te laten evalueren om fiscale risico's tijdig te duiden en bij het opzetten van nieuwe holdingstructuren voldoende zorg te besteden aan economische substantie en zakelijke motieven.

2

In Nederland vrijgesteld inkomen toch belast in België

Het Hof van Cassatie heeft zich (opnieuw) uitgesproken over de taxatievoorwaarde uit het vermijdingsartikel opgenomen in het belastingverdrag België-Nederland.

Vermijdingsartikel

Het Verdrag voorziet welk land de heffingsbevoegdheid heeft over welk inkomen. Een specifiek vermijdingsartikel bepaalt op welke wijze dubbele belastingheffing of dubbele niet-belastingheffing wordt vermeden.

Het artikel stelt dat “indien een inwoner van België inkomsten verkrijgt die ingevolge de bepalingen van dit Verdrag in Nederland **zijn belast**, stelt België deze inkomsten vrij van belasting”.

M.a.w. wanneer inkomsten in Nederland **zijn belast**, worden die in België vervolgens vrijgesteld. Die vrijstelling is overigens niet volledig, maar met progressievoorbehoud.

De inkomsten worden voor het nettobedrag wel meegerekend voor de bepaling van het belastingtarief van toepassing op de effectief in België te belasten inkomsten.

“Zijn belast” betekent volgens de rechtbank dat het inkomen in het buitenland (Nederland dus) een “normale aanslagregeling” heeft ondergaan.

Ze zijn dus aangegeven bij de belastingdienst en correct administratief verwerkt. Dat het inkomen vervolgens door een interne regeling is vrijgesteld van belasting doet daaraan geen afbreuk.

Heeft niet een normale aanslagregeling ondergaan, een inkomen dat niet wordt belast, omdat er de facto geen aanslagregeling bestaat...

Inkomen uit sportprestaties

De casus voorgelegd aan de rechtbank ziet op inkomsten die een professionele golfspeler had behaald in Nederlandse

wedstrijden. Volgens de Nederlandse wet kwalificeerden die niet als inkomen uit werk.

Zij werden onder een apart regime belast, maar dat werd voor inwoners uit de verdragstaten zoals België afgeschaft. Die beslissing was ingegeven vanuit beleidsoverwegingen en praktische moeilijkheden bij vaststelling en inning. Er was dus sprake van een belastingleemte voor de Nederlandse inkomstenbelasting specifiek voor niet-inwoners. Het Hof besluit dat deze inkomsten dus niet een normale aanslagregeling in Nederland hebben ondergaan waardoor ze in België niet kunnen worden vrijgesteld.

Boekjaar verkorten voor de aanleg van een liquidatiereserve vlak voor vereffening / fiscaal misbruik

De liquidatiereserve laat kleine vennootschappen toe om de roerende voorheffing van 30% op een liquidatiedividend te herleiden tot een afzonderlijke aanslag van 10% (9,09%). Voorwaarde is wel dat de reserve tijdig wordt aangelegd. In een vonnis oordeelt de rechtbank van eerste aanleg te Nijvel dat wie het boekjaar verkort met als enige bedoeling vlak vóór de vereffening nog snel een liquidatiereserve aan te leggen, zich schuldig maakt aan fiscaal misbruik.

Liquidatiereserve in het kort

Kleine vennootschappen kunnen hun boekhoudkundig resultaat na vennootschapsbelasting geheel of gedeeltelijk overboeken naar een afzonderlijke passiefrekening, de liquidatiereserve. Bij de aanleg is een afzonderlijke aanslag van 10% (9,09% om helemaal precies te zijn) verschuldigd. Blijft de reserve behouden tot aan de vereffening van de vennootschap, kan die bij de verdeling van het vermogen zonder bijkomende roerende voorheffing aan de aandeelhouders worden uitgekeerd. Tegenover roerende voorheffing van 30% op een liquidatiedividend levert dat een mooie besparing op.

De reserve wordt aangelegd bij de bestemming van het resultaat van een afgesloten boekjaar. Voor het boekjaar dat met een vereffening zelf eindigt, kan geen liquidatiereserve meer worden aangelegd. Het instrument veronderstelt met andere woorden dat een aandeelhouder vooruitkijkt en de reserve opbouwt vóór een vereffening zich aandient.

Feiten

Een vennootschap had haar activiteit beëindigd en wenste zo snel als mogelijk te worden vereffend. Zij verkocht haar resterende activa (onroerende goederen) en besliste vervolgens haar lopende boekjaar te verkorten. Er ontstond dus een kort boekjaar, zodat de verkoop, de afsluiting van het boekjaar en de vereffening kort na elkaar konden plaatsvinden binnen hetzelfde kalenderjaar. Bij de resultaatbestemming van het verkorte boekjaar werd het resultaat overgeboekt naar een liquidatiereserve waarna de vennootschap nog datzelfde jaar werd vereffend. De roerende voorheffing van 30% op het liquidatiedividend werd op die manier vervangen door de afzonderlijke aanslag van 10%. Zonder verkorting zou het laatste boekjaar gelopen hebben van 1 januari tot de datum van vereffening en had geen liquidatiereserve meer kunnen worden aangelegd.

Oordeel van de rechtbank

De rechtbank stelt vast dat de verkorting van het boekjaar geen ander doel heeft dan een bijkomend boekjaar te creëren om alsnog een liquidatiereserve te kunnen aanleggen. Voor de verkorting bestond geen enkele economische reden. De rechtbank gaat verder en stelt dat de vereffening in werkelijkheid reeds een feit was op het ogenblik van de boekjaarverkorting. De vennootschap had haar enige activa reeds verkocht en wilde enkel nog zo spoedig als mogelijk worden vereffend. Het geheel van verrichtingen, de verkoop van de activa, de verkorting van het boekjaar, de aanleg van de liquidatiereserve en de daaropvolgende vereffening, maakt volgens de rechtbank fiscaal misbruik uit. De belastingplichtige levert niet het tegenbewijs dat haar keuze door andere motieven dan belastingbesparing is ingegeven. Het gevolg is dat de verrichtingen niet aan de belastingdienst kunnen worden tegengeworpen en dat het liquidatiedividend aan de gewone roerende voorheffing van 30% is onderworpen.

We geven nog mee dat in het fiscaal recht geen sprake is van simulatie (of veyning), indien partijen "al de gevolgen van hun handelingen aanvaarden en geen wettelijke bepaling schenden, ook al heeft de opgezette constructie als enig doel de belastingdruk te verminderen". Deze "brepols doctrine" is vaststaande rechtspraak van het Hof van Cassatie en Hoven van Beroep.

Aan deze editie werkten mee: Melanie Declercq - belastingadviseur • Brecht Debruyne - advocaat • Yannick Dewitte - fiscaal jurist • Joeri Van den Lemmer - fiscaal jurist • Anke Van Santvliet - fiscaal jurist • Kenzo Van Passen - fiscaal jurist • Youssef Arbaoui - fiscaal jurist • Lauren Van Thillo - fiscaal medewerker • Julie Maes - fiscaal jurist • Alexander Bonné - handelsingenieur/fiscalist • Kris Van Aert - sociaal jurist • Evy Berghmans - sociaal medewerker • Emily Polfliet - fiscaal jurist • Renata Vrancken - handelsingenieur/fiscalist • Nora Van den Boer - fiscaal medewerker

GDPR - indien u deze nieuwsbrief niet langer wenst te ontvangen kan u een e-mail sturen aan mail@bnr.be. U en/of uw onderneming worden dan onmiddellijk verwijderd uit de verzendingslijst. Indien u onze privacyverklaring wenst na te lezen, kan u deze vinden op www.bnr.be/gdpr.

Verantwoordelijke uitgever / B&R / Jan Bonné. Er wordt gestreefd naar een maximale betrouwbaarheid van verstrekte informatie waarvoor wij evenwel niet aansprakelijk kunnen worden gesteld.

